

Teshuva/Prayer/Charity will Cancel the Stern Decree-Really¹?

De'va'rim 11/13-21 [from the *Shema*]

דברים פרק יא

(ג) **וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ** תִּשְׁמָעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְקֹוֹק אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ בְּכֹל לְבַבְכֶם וּבְכֹל נַפְשְׁכֶם : (יד) וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפַּת דָּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ : (טו) וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאֶכְלָתָ וְשָׁבַעְתָּ : (טז) הִשְׁמָרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : (יז) וְחָרָה אֵף יְקֹוֹק בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֶּן אֶת יְבוּלָהּ וְאֶבְדַּתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבֵה אֲשֶׁר יְקֹוֹק נָתַן לָכֶם : (יח) וְשָׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אִתְּם לְאוֹת עַל יַדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם : (יט) וְלִמְדַתֶּם אִתְּם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדָרְךָ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ : (כ) וְכִתְבְּתֶם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ : (כא) לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְקֹוֹק לְאַבְתֵּיכֶם לֵאמֹר לְהֵם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ :

Peter L. Berger, "The Problem of Theodicy," *The Sacred Canopy* (New York, 1969), 53-80.

Peter Berger, *The Sacred Canopy*, p. 73

It will be evident without much elaboration that the problem of theodicy appears most sharply in radical and ethical monotheism, that is, within the orbit of Biblical religion. If all rival or minor divinities are radically eliminated, and if not only all power but all ethical values are ascribed to the one God who created all things in this or any other world, then the problem of theodicy becomes a pointed question directed to this very conception. Indeed, more than in any other religious constellation, it may be said that this type of monotheism stands or falls with its capacity to solve the question of theodicy, "How can God permit . . . ?"

Musaf of Rosh Hashanah/Yom Kippur- "U'ne'ta'ne To'kef

ונתנה תקף קדושת היום / כי הוא נורא ואיום) ובו תנשא מלכותך / ויכון בחסד כסאך
 ותשב עליו באמת / אמת כי אתה הוא דיין ומוכיח ויודע ועד / וכותב וחותם וסופר ומונה ותזכר
 כל הנשכחות / ותפתח ספר הזכרונות ומאליו יקרא / וחותם יד כל אדם בו ובשופר גדל יתקע /
 וקול דממה דקה ישמע ומלאכים יחפזון / וחיל ורעדה יאחזון ויאמרו הנה יום-הדין / לפקוד על
 צבא מרום בדין כי לא יזכו בעיניך בדין / וכל באי עולם יעברון לפניך כבני מרון . כבקרת רועה
 עדרו / מעביר צאנו תחת שבטו כן תעביר ותספור ותמנה / ותפקוד נפש כל חי ותחתך קצבה לכל
 בריה / ותכתב את גזר דינם .

בראש השנה יכתבון / וביום צום כיפור יחתמון כמה יעבורון וכמה יבראון / מי יחיה ומי ימות מי
 בקיצו ומי לא בקיצו / מי במים ומי באש מי בחרב ומי בחיה / מי ברעב ומי בצמא מי ברעש ומי
 במגפה / מי בחניקה ומי בסקילה מי ינוח ומי ינוע / מי ישקט ומי יטרף מי ישלו ומי יתיסר / מי
 יעשיר ומי יעני מי ישפל ומי ירום /

¹ This entire lecture is based on what I heard directly from one of my revered Teachers, Rabbi JJ Schachter.

ותשובה ותפלה וצדקה - מעבירין את רוע הגזרה

Prophets; Book of Job? Moses? Jeremiah [12/1]? Chabakok[1-5]? Experience?

Answers

R' Yizchak Arama [Akeidat Yizchak]

R. Isaac Arama, דברי יצחק, ב' אומר

כחנה זה כמון של ציוניים? עזר מה שכוחותיו נזף הענין יחנך כשנעמוד על הספק העצם שהטעם החורמים נזף המאמר מהם. שיעיד הפוס על הספק מתה שינזוהו נו. זה כי כמה נטעים נמורים לא מתו נרוב השנים נבא השפטם לפני השם וכמה הקידים נמורים נכחו יתיחס ואיד אמר שהלדיקים הנמורים נכחניו ונחמתינו לאלהר לחיים והרשעים למות. ויש עתה לין הקושיא הזלח נשיחתו סלין מעשי הלדיקים והרשעים נכרים לכני ארם ומי יודע אם הרשע המאריך ימים אינו לדיק נמור בתלפוכיו הידועים אכל השם יחנך וכן הלדיק הנכרח נחלי ימיו הוא נחפך. ויש שלל רלו לחח חפלה ון נהרתי מעשי בני ארם אכל אמרו שהמיתה והחיים הנזכרים נזף המאמר הם הנפשיות אשר בעולם הנא אשר עין לא רחתי הסך נזרחם. ורנה הרמנן ז"ל בחפלה בער הנמול כחז כי השפט הנשטוח אשר לעילם הנא הוא ענין זולתי זה הזכירתי חז"ל שם בספר חניו נתי שמאי אומרים שלש כחוח ליום סדין אסת של נדיקים נמורים וחח של

Asks from "חוש" - Feeling- Doesn't happen?

- 1) Don't know what "wicked" is and what "righteous is.
- 2) Don't know what life/death is= Next world. [Tosfot 16b as well].
[i.e.- speculation ; nobody came back, but belief that there is a better place].
- 3) When it happens to you, the same answers you gave to others is not enough!

Midrash Shir Hashirim 2/16

Berachot 5b

<p>§ 2. THAT FEEDETH AMONG THE LILIES. R. Johanan had the misfortune¹ to suffer from gallstones for three and a half years. Once R. Hanina went to visit him. He said to him: 'How do you feel?' He replied: 'My sufferings are worse than I can bear.' He said to him: 'Don't speak so, but say "The faithful God".' When the pain was very great he used to say 'Faithful God', and when the pain was greater than he could bear, R. Hanina used to go to him and utter an incantation which gave him relief. Subsequently R. Hanina fell ill, and R. Johanan went to see him. He said to him, 'How do you feel?' He replied: 'How grievous are my sufferings!' He said to him: 'But surely the reward for them is also great!' He replied: 'I want neither them nor their reward.' He said to him: 'Why do you not utter that incantation which you pronounced over me and which gave me relief?' He replied: 'When I was out of trouble I could be a surety for others, but now that I am myself in trouble do I not require another to be a surety for me?'* He said to him:</p>	<p>רבי חייא בר אבא חלש, על לגביה רבי יוחנן. אמר ליה: חביבין עליך יסורין? אמר ליה: לא הן ולא שכרן. אמר ליה: הב לי ידך! יהב ליה ידיה ואוקמיה. רבי יוחנן חלש, על לגביה רבי חנינא. אמר ליה: חביבין עליך יסורין? אמר ליה: לא הן ולא שכרן. אמר ליה: הב לי ידך! יהב ליה ידיה ואוקמיה. אמאי? לוקים רבי יוחנן לנפשיה! - אמרי: אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים.</p>
--	---

4) Midrash above- Tries those that can "take it". 3 ways of saying it [i.e.-convinced];

<p>'It is written, THAT FEEDETH AMONG THE LILIES. This means that the rod of the Holy One, blessed be He, lights only upon men whose heart is pliant like lilies.'⁹ R. Eleazar said: It is like a man who had two cows,⁴ one strong and the other weak. Which one does he work hard; is it not the strong one? So the Holy One, blessed be He, does not try the wicked, because they could not stand the trial, as it says, <i>But the wicked are like the troubled sea</i> (Isa. LVII, 20). Whom then does he try? The righteous, as</p>	<p><i>upon Joseph (ib. xxxix, 7).</i> R. Jose b. R. Hanina said: A flax-beater does not beat his flax very vigorously when it is hard, for fear it should split, but if it is good flax, the more he beats it the better it becomes. So the Holy One, blessed be He, does not try the wicked, because they could not stand the trial, but He does try the righteous, as it says,</p>
---	--

'The Lord trieth the righteous.' R. Johanan said: When a potter tests his furnace, he does not test it with cracked jars, because a single blow would break them, but he tests it with sound jars, which can withstand many knocks. So the Holy One, blessed be He, does not try the wicked; and whom does He try? The righteous, as it says, *'The Lord trieth the righteous.'*

5) Berachot 54a, 60b.,

<p>על הגשמים, ועל בשורות טובות, אומר: ברוך הטוב והמטיב. על בשורות רעות, אומר: ברוך דיין האמת.</p>	<p>When it rains and you hear good news, you make the beracha "Hatov Vehemetiv". When you hear bad news you say "Dayan Haemet".</p> <p>One must bless the bad just like the good, as it says...; "And you shall love G-d... with all your money"- which means either all money [Lulav/Sukka] or anything done to you, one must bless G-d for.</p> <p>What does it mean "Just like you make a beracha for the good so too for the bad"? If the same beracha, goes against the above? Rather you must accept it with "Simcha"/"Joy"</p>
---	---

Simcha- Standing before G-d, direct hit or direct gift, not mistake./ **Friendly fire**

versus died in War.

Rambam, laws of Fast-Days, 1/1-3

מצות עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור, שנאמר +במדבר י"א על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות, כלומר כל דבר שייצר לכם כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהן זעקו עליהן והריעו. ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן ככתוב +ירמיהו ה' + עונותיכם הטו וגו', וזה הוא שיגרום להם להסיר הצרה מעליהם. אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקרית, הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות, הוא שכתוב בתורה +ויקרא כ"ו + והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי, כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו אם תאמרו שהוא קרי אוסיף לכם חמת אותו קרי.

Rabbi Herschel Schachter-

Not "Cancels" the evil decree, but rather "Cancels the Evilness of the decree"-

Engaged in Repentance/Prayer/Charity means that it's not "cruel", but rather for a reason!